

CARMEN DE JONGE

MAAK IMPACT VAN GEHOORVERLIES ZICHTBAAR

HET ZAL ZO'N 15 JAAR GELEDEN ZIJN GEWEEST DAT CARMEN DE JONGE ALS TOENMALIG DIRECTEUR VAN DE BRANCHEVERENIGING VAN ARBO- EN RE-INTEGRATIEBEDRIJVEN WERD BENADERD DOOR EEN AMBTENAAR VAN HET MINISTERIE VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID. "DE VRAAG WAS OF WE IN DE WEEK VAN DE CHRONISCH ZIEKEN OOK EEN WERKBEZOEK VOOR DE STAATSSECRETARIS KONDEN ARRANGEREN BIJ EEN BEDRIJF DAT MENSEN MET EEN CHRONISCHE AANDOENING WIST TE BEGELEIDEN NAAR WERK? EN OH JA... OF WE OOK WERKGEVERS DIE MENSEN MET DIE CHRONISCHE AANDOENING EEN KANS BODEN, ERBIJ KONDEN BETREKKEN".

Dat was natuurlijk niet tegen dovemansoren gezegd. Carmen: "Al snel had ik een aantal van mijn leden geënthousiasmeerd, waaronder een fantastische dienstverlener die mensen met gehoorverlies wist te bemiddelen naar werk. Jobcoaching op de werkplek, begeleiding van het team waar mensen met gehoorverlies kwamen werken en betrokken werkgevers; kortom het ervaringsverhaal had ik binnen een week bij elkaar. Met groot enthousiasme meldde ik mijn oogst bij de betreffende ambtenaar, waarop ik als antwoord kreeg: 'Ja, maar slechthorendheid is toch geen chronische aandoening?' Ik denk hier nog vaak aan terug, nu ik in de wereld van de hoorzorg rondloop. We zijn nu toch 15 jaar verder...".

MET CIJFERS ALLEEN REDDEN WE HET NIET

Nederland kent momenteel al zo'n 1,3 miljoen mensen met gehoorverlies. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft de laatste jaren diverse rapporten uitgebracht met daarin de waarschuwing dat dit aantal snel stijgt tot 25 procent van de bevolking in 2050. In 2019 is een rapport uitgebracht door Strategies in Regulated Markets waarin berekend werd wat de maatschappelijke kosten zijn van onbehandeld gehoorverlies (>5,8 miljard). "Getallen waarvan je denkt dat de politiek wel wakker wordt, maar andere issues en crises voeren de boventoon. Gehoorverlies gaat veelal gepaard met schaamte en taboe, dat maakt dan ook dat het weinig zichtbaar is. En: het is iets van oude mensen, wordt gedacht... Papier is geduldig en het Ministerie van VWS ziet

zich genoodzaakt met de groeiende vergrijzing vooral de hand op de knip te houden. Maar daarmee gaan eventuele problemen niet weg en doen we uiteindelijk al die mensen met gehoorverlies tekort. Ik zie het als onze gezamenlijke missie om de impact van gehoorverlies zichtbaar te maken; immers dan blijkt aandacht voor preventie, onderzoek en goede hoorzorg onontkoombaar. En als we SIRM mogen geloven, verdient die zichzelf terug. Maar met cijfers alleen redden we het niet, dat is wel duidelijk. Die zullen samen moeten gaan met concrete voorbeelden en verhalen. De combinatie met het taboe dat op gehoorverlies rust, maakt dat echter wat lastig".

EINDELIJK OVER GEHOORVERLIES IN PREVENTIEDEBAT

Afgelopen jaren zagen we al wat kleine openingen. "Met Irma van der Sluis als gebarentolk bij de corona-persconferenties kwam er ook in Nederland eindelijk een doorbraak om mensen met een gehoorbeperking te voorzien van actualiteiten. Een aantal BN'ers committeerde zich in 2020 en 2021 aan specifieke acties. Sander de Kramer, die ambassadeur werd van de jaarlijkse Week van het Oorsuizen in februari, georganiseerd door Hoormij-NVVS. Reinier van den Berg, weerman, zelf minder goed horend, neemt deel aan verhalen waarin twee generaties hun ervaringen uitwisselen. En Wibi Soerjadi die zelf als componist door beschadiging aan een gehoorzenuw plotsdoof werd, is niet alleen te zien in reclames, maar organiseert met een landelijke keten ook huis-

kamerconcerten om daarmee eenzaamheid als gevolg van gehoorverlies op de kaart te zetten. Terugkijkend lijkt 2022 tot een verdere doorbraak te hebben geleid. Sowieso komen er meer en meer studies die aantonen dat het bij gehoorverlies niet enkel om oudere mensen gaat, maar ook om jongeren en mensen die nog midden in hun carrière zitten. Vooral ook laten de mensen zichzelf meer zien. Zij zijn niet hun beperking, ze delen hun ervaringen - soms hilarisch, soms indringend - en ze vragen aandacht voor de acceptatie, voor preventie en voor onderzoek. Ik zou het bijna 'the coming out' van mensen met gehoorverlies en gehoorschade willen noemen. Mede door deze verhalen heeft de Tweede Kamer in haar preventiedebat eindelijk ook eens tijd genomen om over gehoorverlies door te praten. Het is een begin".

Overigens is het werkbezoek dat Carmen 15 jaar geleden organiseerde gewoon doorgegaan en heeft het er destijds toe geleid dat de jobcoaching kon worden doorgezet. "De ambtenaar in kwestie begreep na het werkbezoek waarom het zo belangrijk was, juist voor deze doelgroep. We zullen met elkaar de schouders onder onze missie moeten blijven zetten, onderzoeken en cijfers onderbouwen het belang. Maar dat niet alleen: gehoorverlies heeft een impact op persoonlijke levens en mede door persoonlijke verhalen heeft gehoorverlies in 2022 ook een gezicht gekregen".

MONICA GERMINO

SOR

DYON SCHEIJEN

EEN BLOEMLEZING VAN 2022

- **Sor, Rosario Mussendijk** wint **Maestro**, de dirigeerwedstrijd op tv, waarbij hij meteen al duidelijk maakt dat hij zeer slechthorend is.
- Ons Vakgenoten in gesprek met muzikanten: naast **Sor** doen ook **Mark Stotijn**, hoboïst, **Monica Germino**, violiste, en **Jos de Lange**, fagottist, mee. Ook Jan de Laat schuift aan, als gespecialiseerd audioloog.
- Journalist **Sebastiaan Quekel** vertelt zijn openhartige verhaal in het AD en publiceert in de tweede helft van 2022 diverse artikelen over de gevolgen van tinnitus en de relatie met gehoorschade die hij heeft opgelopen bij concerten en evenementen.
- **René van der Heijden**, journalist/redacteur bij de NOS en oprichter van Stichting Oorfonds, vertelt zijn verhaal aan de Telegraaf, met de oproep meer te investeren in gehooronderzoek. Hij leidt aan een erfelijke aandoening.
- **Manon Spienburg**, auteur en scenarioschrijfster, brengt haar boek 'Doof' uit, waarin ze haar ervaringen deelt, persoonlijk en in relatie tot haar werk. Een interview bij Radio 1 met Femke van der Laan is ook te horen als Podcast.
- **Frances Gilmore** schrijft met haar boek 'Zo lang ik nog vrijgezel ben...' een verhaal over haar datingervaringen als jonge, slechthorende vrouw.
- **Stephen Emmer**, componist en mediamaker, komt bij OP1 en zet zijn petitie online: Artists Against Tinnitus, waarbij meer aandacht wordt gevraagd voor gehooronderzoek en artiesten worden uitgenodigd zich kenbaar te maken.
- **Arjen Lubach** brengt een uiterst humoristisch en informatief item over de discussie rondom geluidsnormen bij festivals.
- **Roos Wijnen** brengt bij de VPRO een 10-minuten durende film: 'Niet zoals het hoort', waarin ze twee jonge vrouwen met gehoorverlies aan het woord laat.
- Diverse artiesten en presentatoren spreken zich in kranten openlijk uit over hun gehoorverlies, waarmee ze waarschuwen en oproepen tot een serieuze aanpak van dit probleem. Denk aan **Waldemar Torenstra**, acteur en programmamaker, **Wilfred Genee**, presentator, **Huub van der Lubbe** zanger van de Dijk, **Milo Driessen**, Goldband, **Ijsbrand van Eerdenburg**, (Ybra) DJ en producer van Gotu Jim, **Dirk Zandvliet**, saxofonist van Gallowstreet, **Joost van Bellen**, DJ en feestorganisator.
- **Dyon Scheijden**, klinisch fysisch-audioloog, deelt diverse geanonimiseerde patiëntverhalen op LinkedIn.
- En daarnaast al die **professionals** die ook nog eens ervaringsdeskundige zijn en weten wat de impact van gehoorverlies is en hoe je daar zelf regie op kunt nemen.